

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. november 15.
(OR. en)

13661/16

Intézményközi referenciaszám:
2016/0271 (NLE)

TRANS 397
MAR 272
AVIATION 217
ESPACE 50
RELEX 888
EU-GNSS 31
CSC 312

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: Együttműködési megállapodás az Európai Unió és az afrikai és madagaszkári léginavigációs biztonsággal foglalkozó ügynökség (ASECNA) között, az ASECNA illetékességi területén a polgári légi közlekedés javára a műholdas navigáció fejlesztéséről és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásáról

FORDÍTÁS

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS AZ AFRIKAI ÉS MADAGASZKÁRI LÉGINAVIGÁCIÓS BIZTONSÁGGAL
FOGLALKOZÓ ÜGYNÖKSÉG (ASECNA) KÖZÖTT,
AZ ASECNA ILLETÉKESSÉGI TERÜLETÉN
A POLGÁRI LÉGI KÖZLEKEDÉS JAVÁRA A MŰHOLDAS NAVIGÁCIÓ
FEJLESZTÉSÉRŐL
ÉS A KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK NYÚJTÁSÁRÓL

AZ EURÓPAI UNIÓ,

a továbbiakban: az Unió,

egyrésről,

valamint

AZ AFRIKAI ÉS MADAGASZKÁRI LÉGINAVIGÁCIÓS BIZTONSÁGGAL FOGLALKOZÓ
ÜGYNÖKSÉG (a továbbiakban ASECNA),

másrészről,

a továbbiakban együttesen: a felek,

MIVEL a globális műholdas rádiónavigációs rendszerek alkalmazásainak egyre ütemesebb fejlődését az Európai Unióban, Afrikában és a világ más részeinek, különösen a polgári légiközlekedési ágazatban,

MIVEL, hogy az ASECNA legfőbb feladata a léginavigációs szolgáltatások nyújtása a felelősségi körébe tartozó légterekben, e légterek szervezése, a légiforgalmi információk közzététele, a repülésmeteorológiai információk előrejelzése és továbbítása,

FELISMERVE az Unió kifejezetten polgári célokra kifejlesztett Galileo és az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS) műholdas rádiónavigációs programjának jelentőségét, a végrehajtásukkal járó előnyöket, valamint az ASECNA műholdas rádiónavigációs szolgáltatásokhoz fűződő érdekeit,

FELISMERVE, hogy az EGNOS rendszer, az Európa-központú regionális infrastruktúra, amely a globális műholdas rádiónavigációs rendszerek által kibocsátott nyílt jelek nyomon követését és korrekcióját végzi miközben nagyobb pontosságot és integritást biztosít, a polgári repülés számára kifejezetten alkalmas szolgáltatásokat nyújt,

MIVEL, hogy az EGNOS rendszer technológiáján alapuló szolgáltatásokat műszakilag ki lehet terjeszteni az afrikai kontinens egészére, amennyiben egyrészt szinergiák léteznek a felek felelősségi körébe tartozó földi infrastruktúrák között, másrészt az EGNOS rendszer jeladói az Afrika fölött geostacionárius keringési pályára állított műholdakon vannak elhelyezve,

MIVEL az Unió Űrtanácsának Globális kihívások: az európai űrrendszerek maradéktalan kihasználása című, 2010. november 25-én elfogadott állásfoglalását, amely felkéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt az Afrikai Unió Bizottságával a kapacitásépítés, valamint annak meghatározása érdekében, hogy miként lehetne megvalósítani egy, az EGNOS programéhoz hasonló infrastruktúrát Afrikában,

MIVEL az Európai Bizottság európai űrpolitikáról szóló, 2007. április 26-i közleményét, amely különleges jelentőséget tulajdonít az Európa és Afrika közötti, az űrpolitika terén folyó együttműködésnek, és a Bizottság „Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló űrstratégiája felé” című, 2011. április 4-i közleményét, amely az Unió azon szándékát hangsúlyozza, hogy szakértelmét és infrastruktúráját Afrika szolgálatába állítsa, és megerősítse a folyamatban lévő együttműködést,

MIVEL az ASECNA miniszteri bizottságának 2005. július 7-i 2005 CM 44-11 állásfoglalását a műholdas rádiónavigációs rendszerek (GNSS) az ASECNA rendelkezésére bocsátásáról, amelyben kéri az európai intézményeket, hogy támogassák a Galileo és az EGNOS kiterjesztését az ügynökség operatív igényeinek megfelelően,

MIVEL az ASECNA igazgatótanácsának 2011. július 7-i 2011 CA 120-18 állásfoglalását az ügynökségnek az EGNOS/Galileo afrikai és indiai-óceáni régióra való kiterjesztésében való tényleges részvételéről, amely felhatalmazza a főigazgatót arra, hogy ebből a célból lépéseket tegyen a megfelelő uniós intézményeknél,

MIVEL, hogy ezen állásfoglalás végrehajtásának keretében az ASECNA kialakított egy SBAS-ASECNA programot az EGNOS rendszer technológiáján alapuló SBAS szolgáltatásoknak az ügynökség illetékességi területén való nyújtása céljából,

MIVEL, hogy az Unió és az ASECNA között a műholdas rádiónavigáció terén megvalósuló hosszú távú együttműködés beleillik az Unió és Afrika közötti stratégiai partnerség általános keretébe, mivel a Brüsszelben, 2014. április 2–3-án a negyedik EU–Afrika csúcstalálkozón a két kontinens közötti együttműködésnek a 2014 és 2017 közötti időszakra való meghatározása céljából elfogadott ütemterv évente megfelelő humán erőforrást és pénzügyi forrásokat biztosít az érintett országok számára az EGNOS-ra épülő műholdas rádiónavigációs infrastruktúra kiterjesztése és az EGNOS Afrikában felmerülő beruházási költségeivel és működési kiadásával összefüggő irányítási és finanszírozási rendszerek bevezetése céljából,

MIVEL, hogy az Unió és Afrika közötti stratégiai partnerség alkalmazásában az ASECNA és az Unió már együttműködnek a 10. Európai Fejlesztési Alapból finanszírozott, az afrikai légiközlekedési ágazatot és műholdas szolgáltatásokat támogató program, valamint a fejlesztési együttműködési eszköz által, különösen az EGNOS-Afrika program közös igazgatási hivatalának (JPO) létrehozása révén finanszírozott, az EGNOS Afrikában való kiterjesztését támogató pánafrikai program keretében.

MIVEL az Unió és az ASECNA között, a polgári légi közlekedés javára a műholdas navigáció fejlesztésének terén való hosszú távú együttműködéshez fűződő közös érdekeket, valamint azzal az óhajjal, hogy hivatalosan is együttműködést alakítsanak ki,

MIVEL, hogy biztosítani kell a felek által lefedett területeken nyújtott műholdas rádiónavigációs szolgáltatások magas szintű védelmét,

MIVEL, hogy az Unió – annak érdekében, hogy egyes meghatározott területeken segítséget nyújtson számára – ügynökségeket hozott létre, közelebbről az európai műholdas rádiónavigációs programokkal foglalkozó Európai GNSS Ügynökséget és a polgári légi közlekedéssel foglalkozó Európai Repülésbiztonsági Ügynökséget, valamint azt, hogy az Unió és az Európai GNSS Ügynökség hatáskör-átruházási megállapodást kötött az EGNOS rendszernek a 2014 és 2021 közötti időszakban való üzemeltetéséről,

FELISMERVE, hogy az európai műholdas navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről szóló, 2013. december 11-i 1285/2008/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ megállapítja, hogy a Galileo és EGNOS programok keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak összessége az Unió tulajdonát képezik, hogy az Unió e programok keretében megállapodásokat köthet harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel, és hogy az EGNOS rendszernek Európán kívüli területekre való esetleges kiterjesztésének költségei nem fedezhetők a rendelet értelmében elkülönített költségvetési előirányzatokból,

¹ HL L 347., 2013.12.20., 1. o.

MIVEL az Európai GNSS Ügynökség létrehozásáról szóló, 2010. szeptember 22-i
912/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹,

FELISMERVE a szabványosítás és a tanúsítás terén, valamint a műholdas rádiónavigációs rendszereket és szolgáltatásokat érintő kérdésekben alkalmazott megközelítéseknek a nemzetközi szabványügyi és tanúsítási testületek keretében a Galileo, az EGNOS és az SBAS-ASECNA szolgáltatásoknak a polgári repülési ágazatban világszerte alkalmazott navigációs és időmeghatározási szabványként való, széles körű innovatív alkalmazásának előmozdítása érdekében való összehangolásához fűződő érdekeket,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK

Célkitűzések

1. E megállapodás célkitűzése a műholdas rádiónavigáció fejlesztése és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtása az ASECNA illetékességi területén a polgári légi közlekedés javára, lehetővé téve, hogy támogatásban részesüljön az európai műholdas rádiónavigációs programokból.

¹ HL L 276., 2010.10.20., 11. o.

E megállapodás illeszkedik az ezen európai műholdas rádiónavigációs programokra épülő szolgáltatásoknak az afrikai kontinensen való előmozdításához.

2. A felek közötti, az (1) bekezdésben megállapított célkitűzések elérését célzó együttműködés formáját és feltételeit e megállapodás határozza meg.

2. CIKK

Fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában:

- (1) „GNSS” vagy „globális navigációs műholdrendszer”: műholdak konstellációjából és földi állomások hálózatából álló infrastruktúra, amely rádiókommunikációs jelek révén bárhol a világon lehetővé teszi nagyon pontos időmérési és földrajzi helymeghatározási szolgáltatások nyújtását a megfelelő vevőkészülékkel rendelkező felhasználók számára;
- (2) „európai műholdas navigációs rendszer”: az Unió tulajdonát képező Galileo program és EGNOS rendszer keretében megvalósuló globális navigációs műholdrendszer;
- (3) „az ASECNA illetékességi területe”: az a földrajzi terület, amelyen az ASECNA léginavigációs szolgáltatásokat nyújt függetlenül attól, hogy a tagállamainak légteréről van-e szó, vagy sem;

- (4) European Geostationary Navigation Overlay Service, (azaz európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás), másképpen „EGNOS”: olyan regionális műholdas navigációs rendszerinfrastruktúra, amely a globális műholdas rádiónavigációs rendszerek – elsősorban a GPS és a Galileo – által kibocsátott nyílt jelek nyomon követését és korrekcióját végzi, és amely e globális rendszerek felhasználói számára fokozottabb teljesítményt, így nagyobb pontosságot és integritást tesz lehetővé. Az EGNOS rendszert földi állomások és geostacionárius műholdakon elhelyezett több jeladó alkotják. A földi állomásokat egy szakértői központ, a végrehajtást irányító központok, a távolságmérő és az integritást figyelemmel kísérő állomások (RIMS), rögzített helyű, földi navigációs állomások (NLES), egy szolgáltató központ és egy EDAS szerver alkotják. Az EGNOS regionális lefedettsége elsősorban az Európai Unió tagállamainak földrajzilag Európában található területének felel meg;
- (5) „SBAS-ASECNA”: az ASECNA műholdas rádiónavigációs rendszere, amely a globális műholdas rádiónavigációs rendszerek – elsősorban a GPS és a Galileo – által kibocsátott nyílt jelek nyomon követését és korrekcióját végzi, és amely e globális rendszerek felhasználói számára fokozottabb teljesítményt, így nagyobb pontosságot és integritást tesz lehetővé. Az SBAS-ASECNA az ASECNA tulajdonát képezi. Az SBAS-ASECNA rendszert a földi infrastruktúra és geostacionárius műholdakon elhelyezett több jeladó alkotják. A földi infrastruktúrát az integritást figyelemmel kísérő állomások (RIMS), egy vagy több, a végrehajtást irányító központ és földi navigációs állomások (NLES) alkotják. Az SBAS-ASECNA lefedettsége elsősorban az ASECNA illetékességi területének felel meg. Az SBAS-ASECNA rendszeren az eredeti rendszer, valamint a rendszer összes későbbi változata értendő, beleértve a kettős frekvenciájú változatot és a több konstellációra vonatkozó újabb változatokat is. E rendszer létrehozása a meghatározás és tervezés, a fejlesztés és bevezetés, valamint az akkreditáció és tanúsítás szakaszait foglalja magában. A létrehozást a hasznosítás szakasza követi;

- (6) „az EGNOS lefedettségi területe” vagy „az SBAS-ASECNA lefedettségi területe”: az a területet, amelyen fogni lehet a szóban forgó rendszer által kibocsátott jeleket (például a geostacionárius műholdak nyoma);
- (7) „az SBAS-ASECNA szolgáltatási területe”: az a terület az SBAS-ASECNA lefedettségi területén belül, amelyen az SBAS-ASECNA rendszer az ASECNA által meghatározott, az ICAO szabványaival és ajánlott gyakorlataival (SARPs) összhangban rögzített követelményeknek megfelelő szolgáltatást nyújt, és gondoskodik a megfelelő jóváhagyott műveletekről;
- (8) „az EGNOS életvédelmi szolgáltatásának területe”: az a terület az EGNOS lefedettségi területén belül, amelyen az EGNOS rendszer az ICAO szabványainak és ajánlott gyakorlatainak (SARPs) megfelelő szolgáltatást nyújt, és gondoskodik a megfelelő jóváhagyott műveletekről;
- (9) „az integritást figyelemmel kíséző állomások (RIMS)”: az EGNOS vagy az SBAS-ASECNA rendszerhez tartozó olyan állomások, amelyek szerepe a globális műholdas navigációs rendszerek által kibocsátott jelekből eredő földrajzi helymeghatározási adatok valós idejű összegyűjtése;
- (10) „földi navigációs állomások (NLES)”: az EGNOS vagy az SBAS-ASECNA rendszerhez tartozó olyan állomások, amelyek a geostacionárius műholdakon elhelyezett jeladóknak továbbítják a helyesbített adatokat, amelyek lehetővé teszik a két rendszer valamelyikének lefedettségi területén található GNSS vevőkészülékeknek, hogy megfelelően helyesbítsék a földrajzi helymeghatározást;

- (11) „Galileo”: polgári irányítás alatt álló, önálló európai polgári globális műholdas rádiónavigációs és időmérő rendszer, amelyet az Unió, az Európai Űrügynökség és azok tagállamai, illetve tagjai GNSS-szolgáltatások nyújtására terveztek és dolgoztak ki. A Galileo üzemeltetése magánkézbe adható. A Galileo célja, hogy nyílt hozzáférésű, kereskedelmi célú, hatóságilag szabályozott szolgáltatást, valamint felkutatási és mentési szolgáltatást nyújtson, továbbá hozzájáruljon az életvédelmi alkalmazások használóinak szánt integritásfigyelő szolgáltatásokhoz;
- (12) „interoperabilitás”: két vagy több műholdas rádiónavigációs rendszer, valamint az általuk nyújtott szolgáltatások együttes alkalmazásának lehetősége annak érdekében, hogy a felhasználónak hatékonyabb szolgáltatást nyújtsanak, mint ha csupán egyetlen rendszert vennének igénybe;
- (13) „szellemi tulajdon”: a Szellemi Tulajdon Világszervezetének létrehozásáról szóló, 1967. július 14-én Stockholmban aláírt egyezmény 2. cikke viii. pontjának fogalom meghatározása szerinti tulajdon;
- (14) „minősített adat”: a jogosulatlan közzététel ellen védelmet igénylő, bármilyen formában meglévő adat, amelynek ismertté válása különböző mértékben sértheti a felek vagy az egyes tagállamok alapvető – így például nemzetbiztonsági – érdekeit. Az ilyen adat minősítését minősítési jelölés jelzi. Az ilyen adatokat a felek a vonatkozó törvényeknek és jogszabályoknak megfelelően minősítik; azokat bizalmas jellegük és integritásuk elvesztésével és nyilvánosságra kerülésükkel szemben védeni kell.

3. CIKK

Az együttműködés elvei

A felek az e megállapodás hatálya alá tartozó együttműködési tevékenységek tekintetében a következő alapelveket alkalmazzák:

1. a jogok és a kötelezettségek általános egyensúlyán alapuló kölcsönös előnyök, beleértve a szolgáltatásokhoz való hozzájárulást és hozzáférést is;
2. az Unió és az ASECNA műholdas rádiónavigációs programjain belüli együttműködési tevékenységekben való kölcsönös részvétel lehetősége;
3. az e megállapodás alkalmazása szempontjából hasznos információk kellő időben megvalósuló cseréje;
4. a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő és hatékony védelme.

4. CIKK

Az Unió ügynökségei

Az Unió az e megállapodás alkalmazásából rá háruló feladatok egészének vagy részének végrehajtását az Európai GNSS Ügynökségre vagy az Európai Repülésbiztonsági Ügynökségre bízhatja. Ilyen esetben továbbra is az Európai Uniót terheli a felelősség az e megállapodás alkalmazásából rá háruló kötelezettségek megfelelő és teljes végrehajtásáért.

5. CIKK

Kapcsolat a harmadik felekkel

Az Unió megkönnyíti és támogatja, az ASECNA, valamint az EGNOS és a Galileo európai műholdas navigációs programokban részt vevő egyéb szervezetek, például az Európai Űrügynökség közötti együttműködési vagy partnerségi kezdeményezését azzal a feltétellel, hogy az említett kezdeményezések támogatják az e két programra épülő műholdas rádiónavigációs szolgáltatások ASCENA általi fejlesztését és nyújtását.

II. RÉSZ

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. CIKK

Együttműködési tevékenységek

1. Az e megállapodás szerinti együttműködési tevékenységek elsősorban az EGNOS rendszer technológiáján alapuló SBAS-ASECNA rendszer létrehozására és üzemeltetésére irányulnak. Kiterjednek továbbá a Galileo program keretében megvalósított rendszer Afrikában való hasznosítására, a rádiófrekvencia-spektrumra, a szabványokra, a tanúsításra és a nemzetközi szervezetekre, a biztonságra, a kutatás-fejlesztésre, a humán erőforrásokra, a kommunikációra és a láthatóságra, a személyzet cseréjére és az afrikai kontinensen a műholdas rádiónavigációs szolgáltatások előmozdítására.

A felek a tevékenységek listáját e megállapodás 34. cikkével összhangban módosíthatják.

2. E megállapodás nem érinti az Unió európai műholdas rádiónavigációs programok szabályozására vonatkozó intézményi autonómiáját, sem pedig az Unió által, az európai műholdas rádiónavigációs programok működtetése céljából létrehozott struktúrát. Nem érinti továbbá az alkalmazandó, a proliferáció megakadályozására vonatkozó kötelezettségvállalásokat, az exportellenőrzéseket és az immateriális technológiaátadás ellenőrzését végrehajtó szabályozási intézkedéseket. E megállapodás nem érinti a nemzetbiztonsági intézkedéseket sem.

3. E megállapodás az ASECNA intézményi autonómiáját sem érinti.

4. A megfelelő szabályozásaikra is figyelemmel, a felek a lehető legnagyobb mértékben támogatják az e megállapodás keretében meghatározott együttműködési tevékenységeket.

I. ALRÉS

7. CIKK

Az SBAS-ASECNA rendszer létrehozása és üzemeltetése

1. Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásához és üzemeltetéséhez. A 8–16. cikkben megállapított különleges rendelkezéseken túl az Unió általános kötelezettséget vállal arra, hogy megkönnyítse az SBAS-ASECNA rendszer létrehozását és üzemeltetését, nevezetesen azáltal, hogy ingyenesen az ASECNA rendelkezésére bocsát minden hasznos információt, ugyanakkor tanácsadást nyújt az ASECNA-nak a program irányítását illetően, valamint műszaki és szervezeti kérdésekben, valamint hozzájárul az SBAS-ASECNA program értékeléséhez és nyomon követéséhez.
2. Az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszerek közötti kapcsolatok létesítése esetén mindkét fél felelős a saját rendszerében végrehajtott változtatásokért, és fedezi az azokkal járó beruházási és üzemeltetési költségeket. Mindkét fél a másik fél rendelkezésére bocsátja a szükséges információkat, és együttműködik a másik fél tulajdonában lévő rendszer módosításában. A felek eljárást valósítanak meg a kötelezettségvállalásra és a teljesítmények nyomon követésére, amely megállapítja a felek kötelezettségeit.

8. CIKK

Az SBAS-ASECNA rendszer meghatározása és tervezése

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer meghatározásához és tervezéséhez, különös tekintettel a rendszer felépítésére, a földi infrastruktúra telephelyeire és az üzemeltetés kialakítására. Az e célból végzett vizsgálatok pontosan meghatározzák majd az SBAS-ASECNA és az EGNOS rendszerek közötti kapcsolatokra.

9. CIKK

Az integritást figyelemmel kíséző állomások (RIMS) fejlesztése és bevezetése

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer integritást figyelemmel kíséző állomásainak (RIMS) fejlesztéséhez és bevezetéséhez, különös tekintettel a berendezésekre, az üzemeltetési eljárásokra, az üzemeltetők szakmai képzésére és a földi infrastruktúra telephelyeinek jóváhagyására, többek között a biztonsági követelmények megállapítása és ellenőrzése révén.

Az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszerek teljesítményének és szolgáltatási területének optimalizálása érdekében a felek összehangolják az integritást figyelemmel kíséző állomásaik (RIMS) telepítését, különösen azokét, amelyek a két rendszer közös határterületein találhatók, hogy ezek az állomások egyenletesen legyenek elosztva, és egymással szinergiában tudjanak működni az ezen integritást figyelemmel kíséző állomások által előállított adatok cseréje révén, megfelelően ugyanakkor a felekre vonatkozó szabályokban foglalt biztonsági és védelmi követelményeknek.

10. CIKK

A végrehajtást irányító központok fejlesztése és bevezetése

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer végrehajtást irányító központjainak fejlesztéséhez és bevezetéséhez, különös tekintettel a berendezésekre, az üzemeltetési eljárásokra, az üzemeltetők szakmai képesítésére és a földi infrastruktúra telephelyeinek jóváhagyására, többek között a biztonsági követelmények megállapítása és ellenőrzése révén.

11. CIKK

A földi navigációs állomások (NLES) és a jeladók fejlesztése és bevezetése

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer geostacionárius műholdakon és a kapcsolódó adatokat sugárzó földi állomásokon elhelyezett jeladóira épülő, az adatok sugárzására irányuló szolgáltatás fejlesztéséhez és bevezetéséhez. Az Európai Unió továbbá segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer üzemeltetéséhez elengedhetetlen PRN kódok megszerzésére irányuló eljárásokhoz, mivel e kódok hiánya megghiúsítja az üzemeltetést.

12. CIKK

Az SBAS-ASECNA rendszer akkreditációja és tanúsítása

Az Unió kérésre segítséget nyújt az ASECNA-nak a következőkhöz:

- az SBAS-ASECNA rendszer tanúsítása,
- az SBAS-ASECNA rendszer, beleértve a földi infrastruktúra telephelyei biztonságának akkreditációja,
- az SBAS-ASECNA rendszer által nyújtott szolgáltatások tanúsítása.

Az Unió kérésre a következőkre irányuló módszertan és folyamat kidolgozásához is segítséget nyújthat az ASECNA-nak:

- a Légiforgalmi tájékoztató kiadvány háttéranyagaiban való közzététel előtt a légi járművek SBAS-ASECNA rendszerhez kapcsolódó felszállási, repülési és leszállási eljárásainak jóváhagyása,
- a légi járművek fedélzetén elhelyezett, a műholdas rádiónavigációs jelek vételére és feldolgozására szolgáló berendezések tanúsítása, valamint a légijármű-üzemeltetők és a személyzetek akkreditációja.

13. CIKK

Az SBAS-ASECNA rendszer üzemeltetése

1. Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer üzemeltetéséhez.

Az üzemeltetés megkezdésének előkészítését illetően az Európai Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak a következőkhöz:

- a szolgáltatásnyújtás irányítási modelljének létrehozása,
- az EGNOS rendszer üzemeltetési eljárásainak és oktatási anyagainak az SBAS-ASECNA rendszerhez való hozzáigazítása,
- a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó integrált igazgatási rendszer megvalósítása, amely kiterjed a minőségre, a védelemre, a biztonságra és a környezetre,
- az alvállalkozási modellek elemzése és megvalósítása,
- az üzemeltetők képzése,
- az üzembehelyezési nyilatkozat.

Az Unió továbbá segítséget nyújt az ASECNA-nak az üzembehelyezési nyilatkozat kiadása után felmerülő üzemeltetési problémák megoldásához azzal, hogy rendelkezésre bocsátja a teljesítmények elemzésére szolgáló eljárásokat és eszközöket, támogatást nyújt a képzéshez és személyzete a kezdeti időszakban rendelkezésre áll a telephelyeken.

Az Unió az üzemeltetett rendszer újabb változatainak üzembe helyezéséhez is segítséget nyújt az ASECNA-nak.

2. A felek kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak ahhoz, hogy ösztönözzék az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszerek által nyújtott szolgáltatások felhasználók általi igénybevételét, és előmozdítsák a vonatkozó piacok fejlesztését.

14. CIKK

Szolgáltatási területek

Az EGNOS életvédelmi szolgáltatásának területe és az SBAS-ASECNA szolgáltatási területe a felek közötti konzultáció tárgyát képezik az üzemeltetéssel, közelebbről pedig az interoperabilitással és a felelősséggel összefüggésben felmerülő problémák elkerülése érdekében. A felek e tekintetben törekednek arra, hogy közös megoldásokat találjanak.

Amennyiben az EGNOS életvédelmi szolgáltatásának területe részben átfedi az ASECNA illetékességi területét, vagy amennyiben az SBAS-ASECNA szolgáltatási területe részben átfedi az Európai Unió tagállamainak területét, a felek eljárást valósítanak meg a kötelezettségvállalásra és a teljesítmények nyomon követésére, amely megállapítja a felek kötelezettségeit.

Amennyiben az EGNOS életvédelmi szolgáltatásának területe és az SBAS-ASECNA szolgáltatási területe egy, az Európai Unió tagállamai területén és az ASECNA illetékességi területén kívül eső területre is kiterjed, vagy átfed egy, az EGNOS-tól és az SBAS-ASECNA-tól eltérő rendszert, a felek kölcsönösen tájékoztatják egymást, és egyeztetik az érintett terület vagy területek hatóságainál tett lépéseiket annak biztosítása érdekében, hogy a felmerülő problémákra, nevezetesen az interoperabilitással és a felelősséggel összefüggésben felmerülő problémákra közös megoldásokat találjanak.

15. CIKK

Közbeszerzés

1. Az Unió kérésre segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásával és üzemeltetésével összefüggő pályázati felhívás dokumentációjának elkészítéséhez és a szerződések odaítélésének keretében a pályázatok elemzéséhez.
2. A Kereskedelmi Világszervezet közbeszerzésről szóló megállapodása XXIII. cikkének (a felülvizsgált megállapodás III. cikkének) sérelme nélkül az Európai Unió tagállamainak közigazgatási szerveinek és vállalkozásainak joguk van részt venni az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásával és üzemeltetésével összefüggő pályázatokon, kivéve összeférhetlenség fennállása esetén.
3. Az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásával és üzemeltetésével összefüggő beszerzések – többek között a földi állomások és a jeladók esetében – az egyes felek érdekeinek függvényébe lebonnyolíthatók az Unió és az ASECNA közös közbeszerzésének keretében.

16. CIKK

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok

1. Az egyes felek ingyen a másik fél rendelkezésére bocsátják a tulajdonukban lévő, az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszer létrehozása és üzemeltetése szempontjából hasznos alkotásokhoz vagy találmányokhoz fűződő összes szellemi tulajdonjogot. E megállapodás egyben engedély a szóban forgó jogok hasznosítására.

Amennyiben az egyik fél a másik fél által a rendelkezésére bocsátott szellemi tulajdonjogokon alapuló új szellemi tulajdonjogokat teremt vagy alkot, a másik fél megkapja az így teremtett vagy létrehozott szellemi tulajdonjogokat, és ingyen engedélyt ad a szóban forgó új jogok hasznosítására az azokat megteremtő vagy megalkotó félnek. Mindazonáltal a szóban forgó új jogok tulajdonát birtokló fél csak a másik fél kifejezett hozzájárulásával adhat engedélyt harmadik félnek a szóban forgó új jogok hasznosítására.

Az első és második albekezdésben említett engedély felhasználási feltételeit a (2) és a (3) bekezdés határozzák meg.

2. Az (1) bekezdésben első albekezdésében említett hasznosítási engedély – az (1) bekezdés második albekezdése rendelkezéseinek sérelme nélkül – személyre szól, nem kizárólagos és nem átruházható. Az engedély adott esetben a felhasználáshoz, a harmadik fél általi felhasználáshoz, a módosításhoz, a többszörözéshez és az előállításához való jogot foglalja magában, kizárólag az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásának és üzemeltetésének céljára.

Az egyik fél csak a másik fél kifejezett hozzájárulásával bocsáthatja harmadik fél rendelkezésére vagy hasznosíthatja a másik fél által az (1) bekezdés első albekezdésében alkalmazásában a rendelkezésre bocsátott szellemi tulajdonjogokat, kivéve ha a jogok harmadik fél rendelkezésére bocsátása az EGNOS rendszer, a Galileo program keretében megvalósított rendszer és az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásának és üzemeltetésének érdekében valamelyik fél által lebonyolított közbeszerzések vagy szerződések keretében történik.

3. Mindkét fél naprakész nyilvántartást vezet az általa az (1) bekezdés első albekezdésében alkalmazásában a másik fél rendelkezésére bocsátott szellemi tulajdonjogokról. E jegyzék másolatát átadja a másik félnek. A nyilvántartás minden egyes, valamely fél rendelkezésére bocsátott szellemi tulajdonjog esetében meghatározza többek között az alábbiakat:

- a jog tárgya, például találmány, szoftver, adatbázis stb.,
- a jog jellege, mint például szerzői jog, szabadalom stb.,
- az engedélyezett felhasználási jog, mint például a többszörözéshez, az átalakításhoz, az előállításához való jog stb.,
- a terület, amelyre a jogot rendelkezésre bocsátják,
- az időtartam, amelyre a jogot rendelkezésre bocsátják.

4. Bármelyik olyan fél, amelyik az (1) bekezdés első albekezdésében alkalmazásában felhasználási engedélyt ad a másik félnek, megszüntetheti azt, amennyiben azt tapasztalja, hogy a (2) és a (3) bekezdésből következő feltételek nem teljesülnek.

5. A felek az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszerek létrehozása és üzemeltetése szempontjából releváns területeken és ágazatokban – a legmagasabb szintű, a Kereskedelmi Világszervezet szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodásában (TRIPS) rögzített nemzetközi előírásokkal összhangban – biztosítják a szellemi tulajdon-jogok megfelelő és hatékony védelmét, beleértve az említett előírások tiszteletben tartását lehetővé tevő hatékony eszközök biztosítását.

II. ALRÉS

EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

17. CIKK

Galileo

1. A felek együttműködnek a Galileo program keretében az afrikai kontinensen megvalósított rendszer előmozdításában és alkalmazásában, különösen az e rendszerre épülő alkalmazások fejlesztésében és szolgáltatások felhasználásában, többek között az időmérés, a navigáció, a megfigyelés, a felkutatás és mentés területén, valamint az e rendszerre épülő alkalmazások és szolgáltatások előnyeinek népszerűsítésében.
2. Az ASECNA tartózkodik minden olyan tevékenységtől vagy kezdeményezéstől, amely sértheti az Uniónak a Galileo programhoz kapcsolódó szellemi tulajdonjogokhoz fűződő érdekeit.

18. CIKK

Rádióspektrum

1. A felek együttműködnek, és kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a Nemzetközi Távközlési Egyesület (a továbbiakban: ITU) kezelésében lévő rádiófrekvencia-spektrum tekintetében, többek között a műholdas rádiónavigációs és a légiforgalmi hírközlési szolgáltatásokkal összefüggő frekvenciasávok védelme érdekében.
2. A felek információkat cserélnek, és kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak az ITU általi frekvenciafelosztás és -kiosztás tekintetében. A felek ösztönzik és védik az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszereknek, valamint a Galileo program keretében megvalósított rendszernek kiosztott frekvenciákat annak érdekében, hogy biztosítsák az e rendszerek által az Unióban és Afrikában kínált szolgáltatások elérhetőségét.
3. A rádiónavigációs célokra kiosztott rádiófrekvencia-spektrum olyan zavarokkal szembeni védelme érdekében, mint az akár szándékos, akár nem szándékos interferencia vagy zavarás, a felek törekednek arra, hogy meghatározzák a zavarforrásokat, és kölcsönösen elfogadható megoldásokat keresnek.
4. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az az ITU alkalmazandó rendelkezéseitől – így például az ITU Rádiószabályzatára vonatkozó rendelkezésektől – eltérne.

19. CIKK

Szabványok, tanúsítás és nemzetközi szervezetek

1. A felek törekednek arra, hogy közös megközelítést kövessenek a szabványosítás, valamint a műholdas navigációs rendszerekre vonatkozó minden olyan kérdés tekintetében, amelyekkel foglalkoznak a nemzetközi szervezetek és szövetségek, közelebbről a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet, a „Radio Technical Commission for Aeronautics” szövetség (RTCA) és a Polgári Repülési Berendezésekkel Foglalkozó Európai Szervezet (EUROCAE), valamint a szabványosítás területén aktív szövetségek és szervezetek.
2. A felek közösen támogatják a műholdas navigációra vonatkozó szabványok – nevezetesen az ICAO szabványai és ajánlott gyakorlatai (SARPs), valamint az RTCA és az EUROCAE működési teljesítményének előírt minimuma – nemzetközi szervezetek keretében való továbbfejlesztését. A felek közösen támogatják ennek keretében a Galileo, az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszerek szabványainak a szóban forgó nemzetközi szervezetek általi elismerését, és törekednek a szabványok világszerte történő alkalmazásának előmozdítására, ugyanakkor hangsúlyt fektetve a más műholdas rádiónavigációs rendszerekkel való interoperabilitásra.

20. CIKK

Biztonság

Annak érdekében, hogy az európai műholdas navigációs programot és az SBAS-ASECNA rendszert megvédjék az olyan fenyegetésekkel és bűntényekkel szemben, mint a szándékos interferencia vagy zavarás, a felek a 6. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül minden ésszerű intézkedést megtesznek – többek között a technológiák ellenőrzése és nonprolifерációja tekintetében – a műholdas rádiónavigációs szolgáltatások, valamint az azokhoz kapcsolódó infrastruktúra és létfontosságú eszközök folyamatosságának, biztonságának és védelmének biztosítása érdekében.

21. CIKK

Kutatás-fejlesztés

A felek törekednek arra, hogy a műholdas rádiónavigációra vonatkozó közös kutatás-fejlesztési tevékenységeket hajtsanak végre, különösen a műholdas rádiónavigációs rendszerek jövőbeli technológiai fejlődésének kidolgozása és tervezése érdekében.

Mindkét fél elősegíti a másik fél részvételét saját kutatás-fejlesztési programjaiban.

Az Unió megkönnyíti az ASECNA számára, hogy az hozzáférjen az uniós kutatás-fejlesztési keretprogramok forrásaihoz.

22. CIKK

Humánerőforrás

Az Unió saját tapasztalatai alapján megad minden hasznos információt az ASECNA számára az SBAS-ASECNA program megvalósításához szükség humánerőforrásokkal való gazdálkodáshoz.

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásához és üzemeltetéséhez szükséges munkahelyek és készségek fejlesztéséhez.

Az Unió megkönnyít minden, az ASECNA, valamint az európai műholdas rádiónavigációs programokhoz kapcsolódó területeken a kapacitásfejlesztésben érintett szervezetek közötti együttműködési vagy partnerségi kezdeményezést. Az Európai Unió továbbá megkönnyíti az ASECNA számára, hogy az hozzáférjen az uniós képzési programok forrásaihoz.

Az EGNOS és az SBAS-ASECNA rendszer, valamint a Galileo program keretében megvalósított rendszer létrehozásához és üzemeltetéséhez, valamint technológiai fejlődésük előkészítéséhez kapcsolódó igények kielégítése érdekében közös képzési tevékenységekre kerülhet sor.

23. CIKK

Kommunikáció és láthatóság

A felek törekednek arra, hogy közös tevékenységeket végezzenek műholdas rádiónavigációs programjaik kommunikációjával és előmozdításával összefüggésben.

Az Unió segítséget nyújt az ASECNA-nak az egyrészt az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásában és üzemeltetésében érintett szervezeteket, másrészt a nyilvánosságot célzó kommunikációs stratégiák meghatározásához és végrehajtásához.

24. CIKK

A személyzet tagjainak cseréje

A felek az e megállapodás hatálya alá tartozó együttműködési tevékenységek keretében biztosítják a személyzet tagjainak cseréjét.

25. CIKK

A műholdas rádiónavigáció előmozdítása az afrikai kontinensen

A felek kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak az afrikai kontinensen való műholdas rádiónavigáció előmozdításához, és szükség szerint egyeztetnek az e területen végrehajtandó közös intézkedésekről. A felek különösen a műholdas navigáció felhasználók körében való elterjedését és az e technológiához kapcsolódó piacok fejlődését elősegítő kezdeményezéseket támogatják.

III. RÉSZ

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

26. CIKK

Finanszírozás

1. Az ASECNA – a (2) bekezdés rendelkezéseit figyelembe véve – a saját forrásaiból vagy támogatásokból, köztük a (3) bekezdésben említett segélyekből és támogatásokból, pénzügyi intézményektől felvett kölcsönökből vagy bármely más módon finanszírozza az SBAS-ASECNA rendszer létrehozását és üzemeltetését.
2. Az SBAS-ASECNA rendszer létrehozását és üzemeltetését semmilyen körülmények között sem lehet a 2013. december 11-i 1285/2008/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. fejezetében említett, az európai műholdas navigációs rendszerekre elkülönített költségvetési előirányzatokból finanszírozni.
3. Az Unió az SBAS-ASECNA rendszer létrehozásának és üzemeltetésének érdekében megkönnyíti az ASECNA számára, hogy az hozzáférjen az együttműködésre és fejlesztésre elkülönített uniós forrásokhoz úgy a folyamatban lévő, mint a jövőbeli programok tekintetében. A folyamatban lévő programok a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 9. cikkében és III. mellékletében említett pánafrikai program, valamint az EU–Afrika Infrastruktúraalapnak a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „Afrika összekapcsolása: az EU-Afrika partnerség az infrastruktúra területén” című, 2006. július 13-i COM(2006) 376 végleges közleményében említett infrastruktúrákra vonatkozó programjai.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. CIKK

Jogi felelősség

1. Mivel az európai műholdas navigációs rendszerek nem kerülnek az ASECNA tulajdonába, ez utóbbit nem terheli e rendszerekkel összefüggő tulajdonosi felelősség.

Mivel az SBAS-ASECNA rendszer nem kerül az Unió tulajdonába, ez utóbbit nem terheli e rendszerrel összefüggő tulajdonosi felelősség.

2. Egyik fél sem vonható felelősségre az e megállapodás hatálya alá tartozó technológiák másik fél általi használatából eredő károkért, és nem is garantálják azok megfelelő működését.

28. CIKK

A minősített adatok megosztása

A felek csak akkor osztanak meg egymással minősített adatokat, ha ilyen értelmű megállapodást kötöttek. A felek olyan átfogó és koherens jogi keret felállítására törekednek, amely lehetővé teszi egy ilyen megállapodás megkötését.

29. CIKK

Vegyes bizottság

1. Létrejön az „EU/ASECNA GNSS-bizottság”. A bizottság a felek képviselőiből áll, és e megállapodás igazgatásáért és előírászerű alkalmazásáért felel. A bizottság ezért az e megállapodásban meghatározott esetekben határozatokat hoz; e határozatokat a felek saját szabályaik szerint hajtják végre. A vegyes bizottság határozatait közös megegyezéssel hozza. A vegyes bizottság ajánlásokat is megfogalmaz azokban a kérdésekben, amelyekben nem rendelkezik döntéshozatali jogkörrel.

Az e megállapodásban nem rögzített feltételeket és módozatokat a vegyes bizottság határozza meg.

2. A vegyes bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát, amely egyéb rendelkezések mellett az ülések összehívásának és az elnök jelölésének módját, valamint az elnök megbízási idejének meghatározását és a felek közötti kapcsolattartás módját is magában foglalja.

3. A vegyes bizottság szükség szerint ülésezik. Az ülés összehívását az Unió és az ASECNA kérheti. A vegyes bizottságnak a kérelem benyújtását követő 15 napon belül össze kell ülnie.

4. A vegyes bizottság dönthet munkacsoportok, illetve szakértői csoportok felállításáról, amennyiben ezt a feladatai ellátása érdekében szükségesnek ítéli.

5. A vegyes bizottság határozhat az I. melléklet módosításáról.

30. CIKK

Konzultációk

1. E megállapodás megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében a felek rendszeresen információt cserélnek, és – bármelyikük kérésére – ülést tartanak a vegyes bizottságban.
2. A felek bármelyikük kérésére haladéktalanul egyeztetnek minden olyan kérdésről, amely e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerül.
3. A felek rendszeresen tájékoztatják egymást, és kölcsönösen átláthatóvá teszik egymás számára műholdas rádiónavigációs programjaik irányítását és fejlődését. Amennyiben valamelyik fél olyan határozat meghozatalát mérlegeli, amelyik hatással lehet a másik fél műholdas navigációs rendszerére vagy rendszereire, előzetesen konzultál ez utóbbival egy kötelező erővel nem bíró vélemény megfogalmazása céljából. Mindkét fél beleegyezik abba, hogy munkacsoportjaiban, irányítási szerveiben és bizottságaiban a másik fél képviselője megfigyelőként részt vegyen, ha a felekre alkalmazandó szabályok által előírt titoktartási követelmények ezzel nem ellentétesek.

Védintézkedések

1. A vegyes bizottságon belüli egyeztetést követően a felek megtehetik a megfelelő védintézkedéseket – beleértve egy vagy több együttműködési tevékenység felfüggesztését –, amennyiben úgy vélik, hogy az exportellenőrzés vagy a biztonság egyenértékű szintje nem biztosított közöttük. Ha a legcsekélyebb késlekedés is veszélyeztethetné a európai műholdas navigációs rendszer vagy az SBAS-ASECNA rendszer megfelelő működését, előzetes konzultáció nélkül ideiglenes védintézkedések rendelkezhetők el, feltéve, hogy az említett intézkedések meghozatala után haladéktalanul konzultációra kerül sor.
2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések hatályát és időtartamát a helyzet rendezéséhez és az e megállapodásból fakadó jogok és kötelezettségek közötti megfelelő egyensúly biztosításához szükséges mértékre kell korlátozni. A másik fél felkérheti a vegyes bizottságot, hogy folytasson konzultációt ezen intézkedések arányosságáról. Amennyiben a jogvita rendezése hat hónapon belül nem lehetséges, a jogvitával kapcsolatban bármelyik fél – az I. mellékletben meghatározott eljárással összhangban – kötelező érvényű választottbírószági eljárást kezdeményezhet. Ennek keretében nem rendezhetők az e megállapodás azon rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatos kérdések, amelyek azonosak az Unió jogszabályainak megfelelő rendelkezéseivel.

32. CIKK

Vitarendezés

A 31. cikk sérelme nélkül az e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerült jogvitákat a felek a vegyes bizottságon belüli konzultációk útján rendezik.

Amennyiben egy jogvitát nem sikerül a vegyes bizottság összehívásától számított három hónapon belül rendezni, az I. mellékletben foglalt választottbíróági eljárást kell igénybe venni.

33. CIKK

Mellékletek

A mellékletek e megállapodás szerves részét képezik.

34. CIKK

Felülvizsgálat

E megállapodás a felek által aláírt kiegészítő megállapodással, a megfelelő belső eljárásokat követve bármikor módosítható és kiegészíthető.

35. CIKK

Megszüntetés

1. Az Unió vagy az ASECNA a másik félnek küldött értesítés útján megszüntetheti ezt a megállapodást. E megállapodás az értesítés napját követő hat hónap elteltével hatályát veszti.
2. E megállapodás megszüntetése nem érinti az e megállapodás végrehajtásának keretében esetlegesen elfogadott anyagi jogi rendelkezések érvényességét vagy időtartamát. E megállapodás megszüntetése nem érinti továbbá az e megállapodás keretében a szellemi tulajdon területén létrejött különös jogokat és kötelezettségeket, azaz egy olyan fél, amelyik felhasználási engedélyt adott a másik félnek, a megállapodás megszüntetését követően is megőrzi a jogot arra, hogy az engedély feltételeinek nem teljesítése esetén megszüntesse azt.
3. E megállapodás megszüntetése esetén a vegyes bizottság javaslatot tesz annak érdekében, hogy a felek a folyamatban lévő ügyeket, beleértve a pénzügyi következményeket, az időarányosság elvének figyelembe vételével lezárják.

36. CIKK

Hatálybalépés

1. E megállapodást a felek saját belső eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá. E megállapodás a megállapodást utolsóként jóváhagyó fél általi aláírás dátumát követő első hónap első napján lép hatályba.
2. E megállapodást, amely két-két eredeti példányban készült kizárólag francia nyelven, a felek határozatlan időre kötik meg.

az Európai Unió részéről

az ASECNA részéről

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

Ha egy jogvitát választott bíróság elé terjesztenek, három választott bírót neveznek ki, hacsak a felek másképpen nem határoznak.

A jogvitának a vegyes bizottság keretében történt megállapításától számított 30 napon belül mindegyik fél kinevez egy választott bírót.

A két kinevezett választott bíró közös megegyezéssel nevez ki egy meghívott választott bírót, aki nem lehet egyik fél tagállamának állampolgára sem. Ha a felek által kinevezett választott bírók az utolsóként kinevezett választott bíró kinevezésétől számított két hónapon belül nem jutnak egyezsége a meghívott választott bíró kinevezését illetően, a vegyes bizottság által összeállított hét fős listáról választják ki a meghívott választott bírót. A vegyes bizottság eljárási szabályzatával összhangban állítja össze és tartja naprakészen ezt a listát.

Hacsak a felek másképpen nem határoznak, a választott bíróság maga határozza meg eljárási szabályait. Határozatait egyszerű többséggel hozza meg.